

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та
інформаційних технологій

Ю.М. Неговська

РОБОЧА ПРОГРАМА

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА

(назва навчальної дисципліни)

рівень підготовки перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни обов'язкова дисципліна професійної та практичної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

О.М.Антонова
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін
протокол № 1 від «28» серпня 2020 року

Завідувача кафедри

(підпис)

Т.М. Сугак
(прізвище, ініціали)

Розробники:

Нам Вікторія Геннадіївна старший викладач кафедри фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова дисципліна професійної та практичної підготовки

Передумови вивчення навчальної дисципліни: курс «Банківська система» поглиблює та конкретизує знання, набуті при вивченні таких дисциплін, як «Основи економічної теорії», «Макроекономіка» «Мікроекономіка», «Фінанси», «Гроші та кредит» та обумовлює набуття відповідних фахових компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Банківська система» є система економічних відносин, що виникають між банками, їх клієнтами та центральним банком в процесі здійснення банками своєї діяльності.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредити ECTS

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Банківська система» є формування у здобувачів теоретичних знань та практичних навичок у сфері функціонування банківських систем, організації і технології здійснення банками пасивних та активних операцій, надання банківських послуг.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Банківська система», що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є засвоєння здобувачами загальних понять щодо побудови, сутності та функцій банківської системи; принципів функціонування центральних та комерційних банків; вивчення банківської системи України та основ діяльності Національного банку України; теоретичних знань та практичних навичок із застосування організаційних та методичних прийомів ведення банківської справи.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Банківська система» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання (ПР)

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	інд	с.р.		л	сем.	пз	інд	с.р.
Змістовий модуль 1.												
Сутність та механізм функціонування банківської системи та основи банківської справи												
Тема 1. Банки і банківська система: сутність, функції та роль в економіці	18	6	2	-	-	10	18	1	-	-	-	17
Тема 2. Формування ресурсів комерційного банку	18	6	2	-	-	10	18	1	-	-	-	17
Тема 3. Розрахунково-касові операції банків	20	6	2	-	-	12	20	2	1	-	-	17
Тема 4. Кредитні операції комерційних банків	18	6	2	-	-	10	18	2	1	-	-	15
Разом за змістовим модулем 1	74	24	8	-	-	42	74	6	2	-	-	66
Змістовний модуль 2.												
Банківські операції та послуги, забезпечення фінансової стійкості банку												
Тема 5. Операції банків з цінними паперами	20	8	4			8	20	2	1	-	-	17
Тема 6. Операції банків у іноземній валюті	20	8	4			8	20	2	1	-	-	17
Тема 7. Нетрадиційні банківські операції та послуги	18	6	2			10	18	2	-	-	-	16
Тема 8. Забезпечення фінансової стійкості комерційного банку	18	6	2			10	18	2	-	-	-	16
Разом за змістовим модулем 2	76	28	12			36	76	8	2	-	-	66
Усього годин	150	52	20	-	-	78	150	14	4	-	-	132

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Сутність та механізм функціонування банківської системи та основи банківської справи

Тема 1. Банки і банківська система

Історія виникнення банків. Два погляди науковців щодо часу виникнення банків.

Характеристика банківської системи України, сутність, функції, принципи побудови. Національний банк України.

НБУ – центральний банк держави. Основна мета діяльності, функції НБУ.

Поняття, функції, принципи діяльності комерційного банку. Види банків, їх відмінності.

Порядок створення комерційного банку. Реєстрація і ліцензування комерційного банку. Учасники комерційного банку. Статутний капітал банку.

Організація діяльності комерційного банку. Організаційна структура та управління комерційного банку.

Операції комерційного банку. Пасивні операції. Активні операції комерційного банку. Банківські послуги.

Тема 2. Формування ресурсів комерційного банку

Економічна характеристика, джерела формування та призначення фінансових ресурсів комерційного банку. Класифікація банківських ресурсів.

Власний капітал комерційного банку, його сутність, структура та функції. Формування статутного капіталу. Резервні фонди. Прибуток банку.

Економічний зміст залучених коштів комерційного банку, їх класифікація та загальна характеристика. Депозитні операції. Депозити до запитання. Строкові депозити. Вклади населення. Депозитний сертифікат. Ощадний сертифікат.

Економічна характеристика запозичених коштів комерційного банку. Міжбанківські кредити. Кредити НБУ.

Тема 3. Розрахунково-касові операції банків

Основи організації грошових розрахунків в економіці України.

Касові операції комерційних банків. Сутність касового обслуговування. Основні завдання установ банків з організації готівкового обігу.

Безготівкові розрахунки. Види рахунків клієнтів банків. Види безготівкових розрахунків. Платіжне доручення. Платіжна вимога-доручення. Платіжна вимога. Розрахункові чеки. Акредитив. Вексель.

Міжбанківські розрахунки. Кореспондентські відносини. Кореспондентські рахунки. Система електронних платежів (СЕП) НБУ.

Розрахунки за допомогою пластикових карток. Платіжні картки. Кредитні картки.

Тема 4. Кредитні операції комерційних банків

Сутність кредиту. Види кредитів. Принципи кредитування.

Процес банківського кредитування. Етапи банківського кредитування. Оцінка кредитоспроможності клієнта. Складання кредитного договору.

Забезпечення повернення банківських кредитів, їх класифікація та характеристика.

Споживче кредитування, економічна характеристика.

Змістовий модуль 2.

Банківські операції та послуги, забезпечення фінансової стійкості банку

Тема 5. Операції банків з цінними паперами

Основні завдання установ банків при проведенні операцій з цінними паперами. Класифікація операцій з цінними паперами.

Емісійні операції банків з цінними паперами. Інвестиційні операції з цінними паперами. Розрахункові операції з цінними паперами. Клієнтські операції з цінними паперами.

Види банківських інвестицій. Процес банківського інвестування.

Державні цінні папери. Операції комерційних банків з державними цінними паперами.

Сутність і види векселів. Основи вексельного обігу. Банківські операції з векселями.

Тема 6. Операції банків у іноземній валюті

Економічні основи здійснення валютних операцій. Валютний ринок. Структура валютного ринку.

Валютні операції комерційних банків. Торговельні операції з іноземною валютою. Неторговельні операції з іноземною валютою.

Міжнародні розрахункові операції.

Тема 7. Нетрадиційні банківські операції та послуги

Загальна характеристика банківських послуг. Групи банківських послуг.

Лізингові операції. Гарантія і поручительство. Трстові послуги. Факторинг. Форфейтинг. Операції з дорогоцінними металами.

Посередницькі, консультаційні та інформаційні послуги.

Тема 8. Забезпечення фінансової стійкості комерційного банку

Ризики банківської діяльності, їх класифікація та методи мінімізації.

Формування банківських резервів. Прибутковість комерційного банку. Ліквідність та платоспроможність комерційного банку.

Регулювання банківської діяльності та нагляд.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Банки і банківська система	2	1
2	Формування ресурсів комерційного банку	2	1
3	Розрахунково-касові операції банків	3	1
4	Кредитні операції комерційних банків	3	1
5	Операції банків з цінними паперами	3	1
6	Операції банків у іноземній валюті	3	1
7	Нетрадиційні банківські операції та послуги	4	1
8	Забезпечення фінансової стійкості комерційного банку	4	1
Усього годин		24	8

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
	Не передбачено навчальним планом	-	-

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Банки і банківська система	2	1
2	Формування ресурсів комерційного банку	2	1
3	Розрахунково-касові операції банків	3	1
4	Кредитні операції комерційних банків	3	1
5	Операції банків з цінними паперами	4	1
6	Операції банків у іноземній валюті	3	1
7	Нетрадиційні банківські операції та послуги	4	1
8	Забезпечення фінансової стійкості комерційного банку	3	1
Усього годин		24	8

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
	Не передбачено навчальним планом	-	-

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Банки і банківська система	11	13
2	Формування ресурсів комерційного банку	11	13
3	Розрахунково-касові операції банків	9	13
4	Кредитні операції комерційних банків	9	13
5	Операції банків з цінними паперами	8	13
6	Операції банків у іноземній валюті	9	13
7	Нетрадиційні банківські операції та послуги	9	13
8	Забезпечення фінансової стійкості комерційного банку	8	13
Усього годин		72	104

11. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. В які часи виникли банки як фінансові інститути?
2. Чи виконувались в античні часи примітивні банківські операції?
3. Яким чином створювалась банківська система України?
4. Що таке дворівнева банківська система?
5. Яку роль відіграє Національний банк України у вітчизняній банківській системі?
6. Які законодавчі акти регулюють банківську діяльність в Україні?
7. Які основні функції і принципи діяльності комерційного банку?
8. Які є види банків ?
9. Хто може бути учасником банку?
10. Який порядок створення комерційного банку?
11. Яким чином формується статутний капітал банку?
12. Які основні операції виконує банк в процесі своєї діяльності?
13. Що таке пасивні і активні операції комерційного банку?
14. Що є вищим органом управління у комерційному банку типу акціонерного товариства?
15. Який основний підрозділ банку створює дохід?
16. Які підрозділи банку є витратними, але без них не може здійснюватися банківська діяльність?
17. Які функції виконує кредитна рада?
18. Які функції виконує ревізійна комісія?
19. Розкрийте сутність фінансових ресурсів комерційного банку
20. Яке призначення фінансових ресурсів банку?
21. Які основні складові власного капіталу банку?
22. Що таке зобов'язання банку?
23. Чи є різниця між залученими та запозиченими коштами комерційного банку?
24. Що таке депозитний сертифікат і чим він відрізняється від ощадного?
25. Які є види депозитів?
26. Які призначення міжбанківських кредитів?
27. В яких випадках комерційні банки звертаються до НБУ за кредитами?
28. Розкрийте сутність розрахунково-касового обслуговування.
29. Які є види рахунків клієнтів?
30. У чому сутність касового обслуговування клієнтів?
31. Які основні завдання установ банків з організації готівкового обігу?
32. Як банки здійснюють касове обслуговування клієнтів?
33. Розкрийте сутність безготівкових розрахунків.
34. Як здійснюються розрахунки за допомогою платіжних доручень, платіжних вимог, платіжних вимог-доручень?
35. В яких випадках використовуються платіжні вимоги?

36. За допомогою якого розрахункового документа здійснюється безспірне списання коштів?
37. Як здійснюються розрахунки за допомогою чеків?
38. Що таке ліміт чекової книжки?
39. Які існують види акредитивів?
40. Як здійснюються розрахунки за допомогою акредитивів?
41. Як використовується вексель у розрахунках?
42. Які розрахунки здійснюються між банками?
43. Для чого встановлюються кореспондентські відносини?
44. Які є види кореспондентських рахунків?
45. Як діє система електронних платежів в Україні?
46. Як здійснюються розрахунки за допомогою пластикових карток?
47. Чим відрізняються кредитні картки від платіжних?
48. У чому полягає сутність кредиту?
49. Які існують види кредитів?
50. Розкрийте принципи кредитування.
51. З яких етапів складається процес банківського кредитування?
52. Які типові документи необхідні потенційному позичальнику для отримання кредиту?
53. Що таке кредитоспроможність позичальника?
54. У чому полягає необхідність оцінки кредитоспроможності позичальника?
55. Яким чином здійснюється оцінка кредитоспроможності позичальника?
56. Що таке структурування позики?
57. Яким чином складається кредитний договір?
58. Для чого необхідно здійснювати моніторинг за використанням кредитних коштів?
59. Що таке забезпечення кредиту?
60. Які види забезпечення кредиту приймають комерційні банки?
61. Які вимоги висувають банки до забезпечення кредиту?
62. Що таке пролонгований кредит?
63. Чим відрізняється прострочений кредит від безнадійного?
64. У чому полягають основні завдання установ банків при проведенні операцій з цінними паперами?
65. Розкрийте класифікацію операцій з цінними паперами.
66. Що таке емісійні операції з цінними паперами?
67. Що таке клієнтські операції з цінними паперами?
68. У чому полягає сутність інвестиційних операцій комерційних банків?
69. Які існують види банківських інвестицій?
70. Розкрийте процес банківського інвестування.
71. Як банки використовують державні цінні папери?
72. У чому полягає сутність вексельного обігу?
73. Назвіть реквізити векселя.
74. Які існують види векселя?
75. Що таке тратта?
76. Що таке індосамент?
77. Які існують банківські операції з векселями?
78. Що таке авалування векселів?
79. Що являє собою міжнародний валютний ринок?
80. Як працює у часовому розрізі міжнародний валютний ринок?
81. Хто є суб'єктами українського валютного ринку?
82. Які існують валютні операції комерційних банків?
83. У чому суть конверсійних операцій?
84. Які є види конверсійних операцій?
85. У чому полягає сутність банківських послуг?
86. Що означає термін "нетрадиційні банківські операції"?

87. Які існують групи банківських послуг?
88. У чому полягають лізингові послуги?
89. Розкрийте трастові операції банку.
90. Який вид доходу отримують банки при гарантійних послугах?
91. Що таке факторинг?
92. Чим відрізняється форфейтинг від факторингу?
93. Які існують операції з дорогоцінними металами?
94. Які існують клієнтські послуги?
95. Що таке фінансовий інжиніринг?
96. Яке значення має фінансова стійкість комерційного банку для клієнтів банку, банківської системи, для банку?
97. Які основні показники діяльності комерційного банку?
98. Для чого комерційні банки формують резерви?
99. Що таке прибутковість комерційного банку?
100. Що таке ліквідність комерційного банку?
101. Як визначається платоспроможність комерційного банку?
102. Які існують види банківських ризиків?
103. У чому полягає регулювання банківської діяльності?
104. Банківський нагляд і регулювання банківської діяльності це одне й теж саме?
105. Для чого необхідний банківський нагляд?

12. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Походження та сутність банків
2. Види банків та особливості їх функціонування в Україні
3. Операції комерційних банків
4. Структура банківської системи України
5. Роль банківської системи в економічному розвитку країни
6. Формування банківської системи України
7. Історія створення центральних банків та їх функції на сучасному етапі
8. Операції центральних банків
9. Особливості створення та реєстрації банку в Україні
10. Особливості ліцензування банків в Україні
11. Організаційна структура та управління банком.
12. Активні операції комерційних банків, їх суть і структура.
13. Пасивні операції комерційних банків, їх суть і структура.
14. Банківські ресурси та порядок їх формування
15. Власний капітал банку, його суть, склад і формування.
16. Проблема капіталізації банківської системи України
17. Структура і зміст залучених коштів комерційного банку
18. Вкладні операції банків
19. Депозити як головне джерело формування банківських ресурсів
20. Вклади населення, способи їх залучення.
21. Гарантування вкладів фізичних осіб
22. Види кредитів.
23. Принципи банківського кредитування, їх зміст.
24. Оцінка кредитоспроможності позичальника, її зміст.
25. Форми забезпечення кредиту, їх характеристика.
26. Етапи банківського кредитування.
27. Складання кредитного договору.
28. Розрахунки за допомогою векселів.
29. Операції банків з векселями.
30. Розрахунки за допомогою акредитивів.
31. Операції комерційних банків з цінними паперами, сутність і види.

32. Інвестиційні операції комерційних банків, сутність та цілі.
33. Безготівкові міжгосподарські розрахунки, основи організації і форми.
34. Розрахунки за допомогою платіжних доручень, платіжних вимог.
35. Ведення рахунків клієнтів комерційних банків.
36. Касові операції комерційних банків, їх характеристика.
37. Розрахунки за допомогою пластикових карток.
38. Кореспондентські відносини, їх сутність.
39. Валютні операції комерційних банків.
40. Операції з торгівлі іноземною валютою на міжбанківському ринку, їх класифікація.
41. Банківські послуги, їх суть та види.
42. Розрахунки за допомогою чеків.
43. Лізингові операції комерційних банків
44. Забезпечення фінансової стійкості комерційного банку
45. Розвиток ринку банківських послуг в Україні
46. Особливості конкуренції на ринку банківських послуг в Україні
47. Класифікація ризиків банківської діяльності
48. Проблеми та перспективи розвитку іноземних банків в Україні
49. Іноземний капітал в банківській системі
50. Стабільність банківської системи та методи її забезпечення

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях:

- вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні, семінарські та лабораторні заняття);
- метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- Дослідницький метод
- Пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «*Банківська система*» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді *усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо.*
- для модульного контролю у вигляді *письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.*
- для підсумкового контролю *проведення екзамену або заліку (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.).*

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Банківська система» є підсумковий контроль – екзамен.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-5
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10
6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-40

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.
82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.
75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуваються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Приклад для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота								Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						Самостійна робота
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
3	3	4	4	4	4	4	4			
Модульний контроль 1 - 10				Модульний контроль 2 - 10				10	40	100

Приклад для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Банківська система» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Бондарчук М.К., Алексєєв І.В., Кльоба Л.Г. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА: Навчальний посібник. Львів: Ліга-Прес, 2017,- 246 с.
2. Банківська система / навч.посіб. / (Л.І. Катан, Н.І. Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); за ред. І.М. Мазур. Дніпро: Пороги, 2017. 444 с.
3. Банківська система / навч.посіб. / (Карась М.П., Приходько Н.В., Пащенко О.В., Гришина Л.Л.); стереотипне видання, 2017. 292 с.
4. Банківська система: навчальний посібник/ С.А. Кузнецова, Т.М. Болгар, З.С.

Пестовська; ред. С.А. Кузнецова. К.: Центр учбової літератури, 2014. 400 с.

5. Банківська система: підручник/ Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України; за ред. С. К. Реверчук. Львів: «Магнолія 2006», 2013. 400 с.

6. Банківська система: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 556 с.

7. Банківська система: навчальний посібник / Ю.Є. Холодна, О.М. Рац. Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. – 316 с. (Укр. мов.)

8. Бездітко, Ю.М. Грошово-кредитна політика НБУ [Текст]: навч. посіб. для студ. / Ю.М. Бездітко, О.М. Посаднева. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 190 с.

9. Єпіфанов А.О. Операції комерційних банків: навч. посіб. / А.О. Єпіфанов. К.: Ліра-К, 2015. 523 с.

10. Івасів І.Б. Банківська система [Електронний ресурс]: навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана»; за ред. І. Б. Івасіва. Електрон. текстові дані. Київ: КНЕУ, 2014. 370 с.

11. Кредитний менеджмент у банку: підручник / С.М. Аржевітін, Т.П. Остапишин, І.Б. Охрименко, Н.П. Баріда та ін. К.: КНЕУ, 2017. 500 с.

12. Коцовська Р.Р. Банківські операції: навч. посіб. / Р.Р. Коцовська, О.П. Павлишин, Л. М. Хміль ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. К. :УБС НБУ: Знання, 2010. 390 с.

13. Михайловська А.М. Банківські операції: навч. посіб. / А.М. Михайловська. К.: Ліра-К, 2014. 648 с.

14. Операції банків і небанківських кредитних установ [Електронний ресурс]: підручник [А.М. Мороз, М.І. Савлук, Т.П. Остапишин та ін.]; за наук. ред.. А.М. Мороза. К.: КНЕУ, 2013. 543 с.

15. Скоморович І.Г. Банківські операції: навч. посіб. / І.Г. Скоморович. К.: Ліра-К, 2014. 484 с.

16. Управління банківськими ризиками: підручник: за ред. д.е.н., проф. Примостки Л.О. К.: КНЕУ, 2018. 536с.

Допоміжна

17. Алексєєв І.В., Бондарчук М. К. Гроші та кредит: Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 216 с.

18. Арбузов С.Г. Банківська енциклопедія / С.Г. Арбузов, Ю.В. Колобов, В.І. Міщенко, С.В. Науменкова. К.: Центр наукових досліджень Національного банку України: Знання, 2011. 504 с.

19. Банківські операції: навч. посіб./ [Ковальчук К.Ф., Вишнякова І.В., Савчук Л.М. та ін.]. К.: ЦУЛ, 2013. 162 с.

20. Белова І.В. Дослідження грошово-кредитного ринку: навчальний посібник / І.В. Белова. Суми: Сумський державний університет, 2020. 147 с.

21. Бова Н. В. Динаміка змін грошової маси та її вплив на формування депозитної політики банку / Н. В. Бова // Молодий вчений. 2015. № 10(25). С. 91-94.

22. Васюренко О.В. Банківські операції: навч. посібник / О.В. Васюренко. 6-те вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 318 с.

23. Вовчак, О.Д. Кредит і банківська справа : [підручник] / О.Д. Вовчак, Н.М. Рудишин, Т.Я. Андрейків. К.: Знання, 2008. 564 с.

24. Вовчак О.Д., Бучко І.Є., Костак З.Р. Гроші та кредит: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2017. 424 с.

25. Гроші та кредит: компетентність і реалізація грошово-кредитної політики в Україні: монографія / В.С. Пономаренко, О.М. Колодізев, В.Ф.Тищенко та ін.; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Пономаренка В.С. Х. : ВД «ІНЖЕК», 2014. 416 с.

26. Гроші та кредит: навч. посіб. / Н.М. Сушко. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 384 с.

27. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: навчальний посібник / З.В. Герасимчук, Н.І. Корецька, Н.С Різник, В.Л. Галушак. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. 2018. 572 с

28. Гудзь Т. П. Банківський нагляд : навч. посіб. / Т.П. Гудзь. К. : Ліра-К, 2014. 380 с.

29. Гурова К.Д., Шелест О.Л., Колупаєва І.В. Фінанси, гроші та кредит: Навч. посібник.

Х.: Світ Книг, 2015. 672 с.

30. Єгоричева С.Б. Організація фінансового моніторингу в банках : навч. посіб. / С.Б. Єгоричева. К.: ЦУЛ, 2014. 292 с.

31. Зверяков М.І. Управління фінансовою стійкістю банків: навчальний посібник / М.І. Зверяков, В.В. Коваленко, О.С. Сергєєва. К.: Центр учюової літератури», 2016. 520 с.

32. Інтегрована система управління ризиками банку: монографія / Н.П. Шульга, В.І. Міщенко, Л.Л. Анісімова та ін.; за заг. ред. Н.П. Шульги. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 440 с.

33. Історія грошей і банківництва: навч. посібник / О.Д. Вовчак, З.Р. Костак. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2016. 196 с.

34. Колдовський М.В. Світовий досвід боротьби з відмиванням грошей банківського сектора в сучасних умовах глобалізації фінансових ринків / М.В. Колдовський // Європейський вектор економічного розвитку: зб. наук. пр. № 1 (4). Д.: ДУЕП, 2013. С. 26-32.

35. Копилук О.І. Банківські операції: навч. посібник / О.І.Копилук, О.М. Музичка. [2-ге вид., випр. і доп.]. К.: Центр учбової літератури, 2012. 536 с.

36. Костюченко О.А. Банківське право: Банківська система. Національний банк. Банківський нагляд: [підручник] / О.А. Костюченко. К.: Центр навчальної літератури, 2012. 416 с.

37. Котковський В.С. Банківський нагляд / Котковський В.С., Головка С.І., Неізнестна О.В., Мстоян К.В.: навч. посібник. Львів «Магнолія 2006», 2016. 314с.

38. Нестеренко М. Роль Національного банку України в системі грошово-кредитного регулювання / М. Нестеренко // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2014. № 1. С. 187-191.

39. Онищенко О. Л. Банківські гарантії: монографія / О. Л. Онищенко. К.: Ліра-К, 2014. 288 с.

40. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку (3 видання): Підручник / За ред. Л.О. Примостки. К.: КНЕУ, 2012. 338 с.

41. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку в схемах, таблицях та прикладах: навч. посіб./ За ред. Л.О. Примостка. К.:КНЕУ, 2014. 259 с.

42. Рисін В.В. Перспективи розвитку цифрового банкінгу на фінансовому ринку України / В.В. Рисін, М.В. Рисін // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2017. Вип. 2 (124). С. 123-127.

43. Сало І.В. Формування та реалізація кредитної політики банку : монографія / І.В. Сало. К.: Ліра-К, 2015. 176 с.

44. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності: монографія / авторський колектив; за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2017. 298 с.

45. Фінансовий менеджмент у банку. Навчальний посібник. /за ред. І.Г. Сокиринської, Т.О. Журавльової. Дніпропетровськ: Пороги, 2016. 192 с

46. Фінансова система України: інтеграційні процеси та виклики сучасності: Монографія / [Л.П. Сідельникова, М.А. Коваленко, В.В. Булюк та ін.]; [за ред. Л.П. Сідельникової]. Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2017. 276 с.

47. Фінансовий механізм управління ліквідністю банку: монографія / [Бурденко І.М., Дмитрієв Є.Є., Ребрик Ю.С., Серпенінова Ю.С.]. Суми: Університетська книга, 2015. 136 с.

48. Циганов О.Р. Основи банківської справи: навч. посіб. / О.Р. Циганов. К.: Ліра-К, 2014. 404 с.

49. Kovalenko V. Internarional standards of financial support stability of the banking system / V. Kovalenko, A. Kerimov // Economic and Social Development. 37 th International Scientific Conference on Economic and Social Development – «Socio Economic Problems of Sustainable Development». Book of Proceedings. Baku, 2019. P. 938-947 (WoS).

50. Kovalenko V. Implementation of Innovative Marketing Channels of the Promotion of Banking Products / V. Kovalenko, V. Piddybna // Public policy and economic development: Scientific and Practical Journal. 2016. Issue 9 (13). P. 209-216.

20. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

Законодавчі та нормативні акти

1. Конституція України. Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
2. Господарський кодекс України. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
3. Цивільний кодекс. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
4. Закон України «Про банки і банківську діяльність» №2121-III від 07.12.2000 р. www.zakon.rada.gov.ua
5. Закон України «Про Національний банк України», №679-XIV від 20.05.2009р. www.zakon.rada.gov.ua
6. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» №2346- III від 05.04.2001р. www.zakon.rada.gov.ua
7. Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок», №3480-IV від 23.02.2006р. www.zakon.rada.gov.ua

Органи державного управління і національні інститути

8. Офіційна сторінка Президента України www.president.gov.ua
9. Верховна Рада України – <http://www.rada.gov.ua>; <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
10. Урядовий портал Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua
11. Національний банк України www.bank.gov.ua
12. Міністерство економіки України www.me.gov.ua
13. Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua
14. Асоціація українських банків www.aub.org.ua

Національні науково-дослідні інститути та центри

15. Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua
16. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова www.uceps.org
17. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій www.ier.kiev.ua
18. База українського законодавства в Інтернет www.lawukraine.com

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

19. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського www.nbuv.gov.ua
20. Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua
21. Електронна бібліотека Львівської комерційної академії www.dev.lac.lviv.ua/lib
22. Наукова бібліотека імені Максимовича www.lib-gw.univ.kiev.ua
23. Дніпропетровська обласна наукова бібліотека www.libr.dp.ua
24. Вінницька державна обласна універсальна наукова бібліотека імені К.А.Тімірязєва www.library.vinnitsa.com
25. Львівська електронна бібліотека імені В.Стефаніка www.lsl.lviv.ua
26. Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького www.ognb.odessa.ua
27. Велика економічна бібліотека www.economics.com.ua
28. Електронна бібліотека www.lib.com.ua

Міжнародні економічні і фінансові організації

29. Міжнародний валютний фонд (МВФ) (The International Monetary Fund) www.imf.org
30. Організація об'єднаних націй (ООН) (United Nations Organization) www.un.org
31. Світова організація торгівлі (СОТ) (The World Trade Organization) www.wto.org
32. Група Світового банку (The World Bank Group) www.worldbank.org

33. Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) (International Bank for Reconstruction and Development) www.worldbank.org/ibrd

Органи державної статистики

34. U.S. Department of the Treasury www.ustreas.gov
35. Bureau of the Public Debt T-Bill, Notes and Bonds www.publicdebt.treas.gov
36. U.S. Bureau of Economic Analysis www.bea.doc.gov
37. U.S. Department of Commerce www.doc.gov
38. National Bureau of Economic Research www.nber.org
39. Investment Company Institute www.ici.org
40. Joint Economic Committee www.house.gov
41. Statistics Canada www.statcan.ca
42. U.K. Office of National Statistics www.ons.gov.uk
43. Japan Economic Planning Agency www.epa.go.jp
44. German Federal Statistical Office www.statistik-bund.de
45. German Finance Ministry www.bundesfinanzministerium.de
46. German Federal Economics Office www.bawi.de